

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/1089

KARAR NO : 2021/2312

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : ANTALYA 2. TÜKETİCİ MAHKEMESİ
TARİHİ : 16.01.2020
NUMARASI : 2018/635-2020/90
ASIL DAVADA DAVACI-BİRLEŞEN DAVADA
DAVALI : YAHYA KAHRAMAN
VEKİLİ : AV. ENİS ZİYALİ
ASIL DAVADA DAVALI-BİRLEŞEN DAVADA
DAVACI : VAKIFBANK TAO
VEKİLİ : AV. NUR HİLAL ATAY

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davanın Antalya 2. Tüketici Mahkemesi tarafından verilen yukarıda sayısı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçe layihalar, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü:

Asıl davada davacı vekili, davalı bankaca müvekkilinin kredi kartından toplam 529,20 TL full paket ücreti adı altında kesintiler yapıldığını, bu ücretin iadesinin gerektiğini, Kepez Hakem Heyeti Başkanlığı'nın 24/10/2018 tarihli kararı ile taleplerinin reddedildiğini, hakem heyeti kararının hatalı olduğunu ileri sürerek, Kepez Hakem Heyeti Başkanlığı'nın 24/10/2018 tarihli kararının anılan talep yönünden kısmen iptalini talep ve dava etmiştir.

Birleşen davada davacı banka vekili, Kepez İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 24/10/2018 tarihli kararının tamamı ile iptalini, Antalya 11. İcra Müdürlüğü'nün 2018/12716 esas sayılı dosyasına ödenmek zorunda kalınan 529,20 TL full paket masrafının istirdadına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, asıl davaya konu 529,20 TL full paket üyelik ücretinin 21/11/2018 tarihinde tüketici hesabına iade edildiği, tüketicinin davasında haksız olduğu, hakem heyeti kararının gerekçesi farklı olmakla birlikte yerinde olduğu; birleşen davada tüketicinin ve bankanın taleplerinin yerinde olmadığı gerekçesiyle asıl davanın reddine, Antalya Kepez Hakem Heyeti Başkanlığının 24/10/2018 tarihli kararının onanmasına, birleşen davanın reddine karar verilmiştir.

Asıl davada davacı Yahya Kahraman vekilinin dilekçesi, Adalet Bakanlığı'nın talebi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, hakem heyetince reddine karar verilen full (tam dolu) paket ücreti bedeli olan 529.00.- TL 'nin davalı banka tarafından dava devam ederken 21.11.2018 tarihinde ödenmiş olduğu, asıl davanın konusuz kaldığı, her ne kadar 6100 sayılı HMK'nın 331'inci maddesi uyarınca yargılama giderleri ve vekalet ücreti yönünden davanın açıldığı andaki haklılık durumuna göre karar verilmesi isabetli bulunsa da dava konusuz kaldığından davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesinin yasaya uygun bulunmadığı gerekçesiyle asıl davada verilen hükmün 6100 sayılı HMK m. 363/1 uyarınca kanun yararına bozulması istenmiştir.

Asıl davada davacı vekili, davalı bankaca müvekkilinin kredi kartından haksız surette tahsil edilen full paket ücreti 529,20 TL'nin iadesi için yaptığı başvurunun Kepez İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığınca reddedildiğini ileri sürerek Kepez Hakem Heyeti Başkanlığı'nın kararının kısmen iptalini talep ve dava etmiştir. Asıl dava 12.11.2018 tarihinde açılmıştır. Asıl davanın konusu 529,20 TL yargılama sırasında 21.11.2018 tarihinde davalı banka tarafından ödenmiş ve davanın konusuz kaldığı anlaşılmıştır.

6100 sayılı HMK'nın 331/1. fıkrası, davanın konusuz kalması sebebiyle davanın esası hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmayan hâllerde, hâkimin davanın açıldığı tarihteki tarafların haklılık durumuna göre yargılama giderlerine hükmedeceği hükmünü düzenlemiştir.

Buna göre mahkemeye davalı banka dava tarihinden sonra ödeme yaptığundan davacının dava tarihi itibarıyla asıl dava konusu 529,20 TL'yi talep etmekte haklı bulunduğu kabul edilerek dava konusuz kaldığından davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına ve HMK'nın 331/1. fıkrası gereği yargılama gideri ile vekalet ücretine hükmetmek gerekirken yazılı şekilde asıl davanın reddine karar verilmesi, yargılama gideri ve vekalet ücreti yönünden anılan hükmün gözetilmemesi doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 6100 sayılı HMK'nın 363. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, kararın bir örneğinin Resmi Gazete'de yayınlanmak üzere Adalet Bakanlığına gönderilmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına verilmesine, 11/03/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2020/336
KARAR NO : 2021/1553

TÜRK MİLLETİ ADINA

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : İstanbul 9. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 19/11/2018
NUMARASI : 2016/122-2018/485
DAVACI : Mapfre Genel Sigorta A.Ş
DAVALILAR : 1- Karayolları Genel Müdürlüğü
2- Beyoğlu Belediye Başkanlığı

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne dair verilen hükmün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma talebi üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

- K A R A R -

Davacı vekili, 10.02.2015 günü maddi hasarlı tek taraflı trafik kazası sonucunda davacı sigorta şirketine kasko sigorta poliçesi ile sigortalı aracın hasar gördüğünü, 1.343,56 TL ödenen hasar bedelinin ödenmesi için hasar sorumluları davalılar aleyhine İstanbul 24. İcra Müdürlüğünün 2015/26206 sayılı dosyası ile başlatılan icra takibine davalıların haksız olarak itiraz ettiklerini belirterek itirazın iptaline, takibin devamı ile icra inkar tazminatına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalılar vekilleri, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan deliller ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davanın kısmen kabulü ile davacı sigorta şirketinin davalılar aleyhine yaptığı İstanbul 24. İcra Müdürlüğünün 2015/26206 sayılı icra takibine, davalı Beyoğlu Belediye Başkanlığının yapmış bulunduğu itirazın 1.007,67 TL asıl alacak üzerinden iptali ile takibin işbu miktar üzerinden takip taleplerindeki koşullar ile birlikte devamına, fazlaya ilişkin istemin reddine, dava konusu alacağın varlık ve miktarı tespiti yargılamayı gerektirmediğinden davacı yanın icra inkar tazminatı isteminin İİK 67. maddesi gereğince talep koşulları oluşmadığından reddine miktar itibarıyla kesin olmak üzere karar verilmiş; davalı Beyoğlu Belediye Başkanlığı vekilinin kanun yararına bozma istemli dilekçesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 20.01.2020 gün ve 2020/2031 sayılı yazısı ile hükmün, HMK'nın 363/1. maddesi uyarınca "kanun yararına bozulması" için temyiz talebinde bulunulmuştur.

Dava, kasko sigorta sözleşmesinden kaynaklanan rücuen tazminata dayalı icra takibine yapılan itirazın iptali istemine ilişkindir.

1086 Sayılı HUMK 388 ve 389. maddeleri ile 6100 Sayılı HMK'nın karşılık 297/1-2 maddeleri uyarınca, mahkeme kararında; hüküm sonucunun, taraflara yükletilen hak ve sorumlulukların şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde ayrı ayrı ve açıkça gösterilmesi gerektiği gibi, HMK 297/c maddesi gereğince (HUMK m.388/3.) hüküm gerekçesinde tarafların iddia ve savunmalarının özeti, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususlar, çekişmeli konular hakkında toplanan deliller, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebeplerin gösterilmesi gerekir.

Bütün mahkemelerin her türlü kararlarının gerekçeli olarak yazılması gerektiği T.C. Anayasasınının 141/3. maddesinde de açıkça belirtilmiştir.

Bu hükümler yargıda açıklık ve netlik prensibinin gereği ve kamu düzeni ile ilgili olup yasanın aradığı anlamda oluşturulacak kısa ve gerekçeli kararların hüküm fıkralarının açık, anlaşılır, çelişkisiz, uygulanabilir olmasının gerekliliği kadar, kararın gerekçesinin de, sonucu ile tam bir uyum içinde, ifadeleri özenle seçilmiş ve kuşkuya yer vermeyecek açıklıkta olması zorunludur.

Zira, tarafların o dava yönünden, hukuk düzenince hangi nedenle haklı veya haksız görüldüklerini anlayıp değerlendirebilmeleri, davaya konu maddi olguların mahkemece nasıl nitelendirildiğini bilmeleri gerekir.

Yargıtayın hukuka uygunluk denetimini yapabilmesi için de ortada usulüne uygun şekilde oluşturulmuş bir hüküm bulunması gerektiği açıktır.

Yerel mahkemenin yargılamayı sonuçlandırdığı 19.11.2018 tarihli kısa kararın 1 numaralı bendinde; "davacı sigorta şirketinin davalılar aleyhine yaptığı İstanbul 24. İcra Müdürlüğünün 2015/26206 sayılı icra takibine davalıların yapmış bulunduğu itirazın 1.007,00 TL asıl alacak üzerinden iptaline " denildiği halde, gerekçeli karar 1 numaralı hüküm fıkrasında; "davacı sigorta şirketinin davalılar aleyhine yaptığı İstanbul 24. İcra Müdürlüğünün 2015/26206 sayılı icra takibine davalı Beyoğlu Belediye Başkanlığının yapmış bulunduğu itirazın 1.007,00 TL asıl alacak üzerinden iptaline" denilerek bu şekilde kısa karar ile gerekçeli karar arasında çelişki yaratılmıştır. Her ne kadar mahkemece, hüküm fıkrasınının 2. maddesinde fazlaya ilişkin istemin reddine ilişkin hüküm fıkrasınının kapsamında, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü yönünden davanın husumet yönünden reddine, davalı Belediye yönünden davanın kabul edilen kısım dışında reddine karar verilmesi gerektiği tespit edilerek kısa karar ve gerekçeli karar hüküm fıkrası arasındaki çelişki giderilmeye çalışılmışsa da yaratılan çelişki ortadan kaldırılamamıştır. Bu hal, yukarıda açıklanan ilkelere aykırılık oluşturduğundan usulüne uygun çelişkisiz bir hüküm kurulmak üzere kararın bozulması gerekmektedir.

Kabule göre de,

Davacı, rögär kapağının çevresindeki yol çökmesi nedeni ile davalı tarafın (Belediyenin) yol bakım ve onarımından sorumlu olduğunu belirterek dava açmış olup davada hizmet kusuruna dayanılmıştır. Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan kuruluşlar, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildirler. Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusurlarına dayalı olarak İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2. maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden (re'sen) dikkate alınması zorunludur.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 04.11.2015 tarih ve 2015/17-731, 2015/2366 K. sayılı kararı ile de; "davalının hizmet kusuruna dayalı zararın tazmini için açılan eldeki davanın bir tam yargı davası olması nedeniyle davada idari yargı mercileri görevli olduğundan yerel mahkemece dava dilekçesinin yargı yolu bakımından reddine karar verilmesi gerekirken önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır." denilmek suretiyle hizmet kusuruna dayanılarak açılan davalarda idari yargının görevli olduğu belirtilmiştir.

O halde, mahkemece, hizmet kusuruna dayanılarak davalı taraf (Belediye) aleyhine açılan bu davada HMK 114/1-b maddesi gereğince yargı yolu caiz olmadığından HMK 115/2. maddesi gereğince dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu biçimde karar verilmesi yerinde görülmemiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HMK'nın 363/1. maddesine dayalı kanun yararına bozma talebinin kabulü ile hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak kaydıyla kanun yararına **BOZULMASINA**, gereğinin yapılması için kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 18/02/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.